

NULGÕST

Jutusõpäiv Mikidämäl

Mikidämäe om aastakki vidänü' iist jutusõpäivä. Paaril viimätsel aastagal om olnu' tuuh vahe- aig, a no' jal' om hüä miil anda' kõigilõ tiidä', öt 22. novembril algusõga' kell 12 om kõiki kutsut kullõmma ja kaema seto jutussit Mikidämäe kultuuri- majja. Jutusõpäivä teema om s'ookõrd «Eläjä». Läbi jutussidõ om kõgõ lihtsap latsi tuvva' uma keele mano tagasi. Ja tuuperäst oodõtas kõiki Setomaa lastõai- du ja kuulõ tuust pääväst osa võtma. Latsil om edimält rassõ seto keeleh kõnõlda' ja laulta', a aojoosul lätt kiil parebast ja loohkabast. Väiga hüä, öt mõnõ täüskasunu' ka omma' lubanu' tulla' jutussit ajama. Olgõ' julgõ' ja tulgõ' jutusõpäiväle jutussit ajama. (Sarvõ Öiõ)

Vana vahtsõst

25.-28. oktoobil oli' Obinitsah villapäävä' — põeti lambit ja Nõlviku Mari Keerba küläst opas langategemist. Nii ku' naase' eis' naari', öt pia-ai' efektlanga minemä poodist ostma, tuu tulõ eishindäst, näpo' mõista- ai' peen' okõist tetä'. Vanast sõntse' langategijä' joht mehele saanu-us! A no' mõista-ai' ütski nuurmiis inäp säänest vigurit hinnada'. Latsõ' ka' proomõ' tuud nii lambapügämisõ ku kraa- smisõ ja langategemisõ vigurit.

Ja niisama muudu oll augusti kuu kandlidõ välläragominõ päävä', kohe esiki perre' tullil', öt ütehkuuh kandlõ' valmis tetä'. Ögaüts sai uma joudu müüdä tetä' ja üldä', öt kuis olõsi' parep ja ilosap. Ma külh mõtli, öt avitas, om näid kuus aastakka jo' kõrraldõtt, a inne ar' minekit naati arotamma, öt kuis järgmätsel aastagal jal' tulla' ja jal' kandlit tetä' ja lubati ka tõisi üteh võtta'. Nii öt s'ookõrd õks olõ-õs viil viimäne.

Nii öt, olgu' öt poodi' omma' kõkkõ kraami täüs, ineminõ taht õks eis' midägi tetä'. Uma tett om kõgõ parep ja kõgõ ilosap, om midä latsilõ jättä' ja opada'. Läbi sõntsidõ kuuhtegemistõ om ka ütine tūtegemisõ kogõmus ja ütidsõ kultuuriroomh olõmisõ'. Säändse' omma' sis Seto Kol- ledži Ühingu tegemisõ' ja tsihi'. (Sarvõ Öiõ)

Pikälumbi loodustii

S'oo nädäli avati Verska vallah Pikälumbi loodustii. Matkatiil saa nauti' soid, pedästikkõ, hainamaid ja kõivistikkõ illo. Ja niisamata saa kaia' Verska lahtõ ja Pihkva järve illo. Mõnõh paigah saat nätä' liivakit ja kopridõ elokotussit. Tii täüspik- kus om 9,1 kilomeetrit, lühep tii lätt läbi Haukasuu, Verrevsuu ja Väiko-Rõsna külä, tuu om 3,8 km. Lühepä tii jovvat läbi k'avvu' umbõs tunni aoga, pikebä jaos lätt aigu õks kats tunni ar' vai viil tsuut rohkõbagi.

Müüdä näid teid saat k'avvu' keväjä, suvõl ja sügüse nii jala ku jalgrattaga. Veln'a suu laudtii pääl piat ratta säläst maaha tulõma ja ratas käe kõrval tou- kamma. Matkati pääle jääs ka 12,7 meetri korgunõ kaemistorn. (SM)

Kuismuudu Setomaalõ harit nuuri

Timahava sügüse astsõ Setomaa Valdu Liidu vahendusõl Eesti Maaülikuuli jalki kol' Setomaa nuurt. Uursõ konkursi läbividäjidõ käest, kuis nimä' nägevä' Setomaa nuuri tulõvikku ja kuis kaesõ' konkursi tasõmõ pääle. HÕRNA MAAR' A kūsūmisõleõ vastasiva' nelli komisjoni liigõht: Hõrna Aare, Timmo Margus, Peegli Urmas ja Liivago Imre.

Minkõ peräst om tähtsä, öt Setomaa noorõ' saava' hindäle rahalda opmiskotusõ Eesti Maaülikoolih?

Ütidsetl löüdäs, öt kõgõ tähtsäp om Setomaa jätku- suutlikkus ja s'oo, öt noorõ' pääle opmist Setomaalõ taga- si tulõsi' ja siih ummi tiidmisi rakõndasi'. Maakotusõ' uut- va' spetsialistõ ja tarku, kiä' hõste mõistasi määntselgi eri- alal hinnäst kehtestä'.

Timmo Margus: Maaüli- kooli puult sääntse võimalusõ luuminõ väärtustas Setomaa inemisi suuvi muuta piirkond jätkusuutlikust. S'oo tähendäs tunnustust mi tahtmisõ- lõ eis hakkama saia', edesi arõndada ettevõtlust ja ma- jandust. Maaülikuul usk, öt mi noorõ' tahtva' kodoko- tusõhe tagasi tulla'. Ku neo' as'a' tõistmuudu olõsi', olõ- õi vaia luvva' mi noorilõ tõi- si tingimusi. Setomaa Val- du Liit tund suurt vastutust tuuperäst, öt neo' kol' kotust saasi' õks täidet nuuriga, kiä' tahtva' aigu panusta Setomaa inemisi hüaolu jaost.

Hõrna Aare: Sääntse voi-

konkursi pääle?

Kõik komisjoni liikmõ' lõ- üdse', öt konkurss oll väiga kimmäs ja tihe. Kolmõ kotusõ pääle tahtsõ saia' 10 inemist. S'oo aasta konkurss oll üts tu- gevapi. Peegli Urmas lisas viil, öt timä meelest oll selgebähe nätä' s'oo aasta, kiä' omma' pareba'.

Kas om rassõ vällä sorti' naid nuuri, kiä' opma saava'?' Mia' tege s'oo valigu rassõst?

Timmo Margus: Valigu tege rassõst kandidaatõ hüvi mõttidõ hindaminõ. Rassõ om arvu saia', kas kandidaadid sõnno takah om ka perüs suuv tulevighu Setomaalõ uma osa anda'.

Hõrna Aare: Kandidaatõ oll perüs rassõ välli'. Üts midä kaia' proovimi' om Se- tomaa Valdu Liidu valdu ta- sakaal. Niisamata tiidmisõ' Setomaast ja seto kultuurist ja valmisolõk võtta' osa Setomaa tegevuisist.

Liivago Imre: Valigu tege rassõst otsustaminõ edimät- se mulje perrä. Niisamata tiiä-ai, kiä naist umma sõnna pidävä'. Väiga om tähtsä ka tuu, kuis k a n d i d a a t hindäst kõ- nõlda mõist.

Peegli Ur- mas: Öga va- lik om rassõ. Mul oll edi-

maist kattõ hüä vällä kaia'. Viimätsega oll veid'õ rassõp. Valiku tege rassõst nuuri kin- nisus. Ma saa-as perüs hõste arvo, kuis või minkõga tahtva kandidaadid' tulõvikuh Seto- maalõ kasuligu' olla'.

Minkõ perrä ti teit uma valigu?

Timmo Margus: Tuud ma joht kae-es, öt määne om inemise hiussi värm, väline sära vai määntse massina- ga tä sõit. Kõgõ tähtsäp om usaldusväärus ja vastutus- tunnõh. Kõnõlõmisõ aol saa arvo, kas õpilanõ tiid midägi Setomaast ja timä tegemisist. Taha ka tiidä', kas om taht- minõ tulla' Setomaalõ taga- si. Ku innep olõ-õi Setomaa tegevuisih üteh lõõnõ', om ka rassõ umma patriotismi sõn- noh vällä tuvva'.

Hõrna Aare: Kaie nuuri silmäringi, reagiiirimisõ kiirust vastamistõl, seto keele mõist- mist ja märgotamist.

Vahtsõ' tudengij'

Ma elä Meremäe vallah Hilana küläh ja parhilla' Tartoh Eesti Maaülikooli ühiselamuh. Opi Eesti Maaülikoolih ökonoomi- kat ja ettevõtlust. Mullõ miildüs muusika, hüä om k'avvu' kultuuriüritustõl ja tii ka tervisesporti. Timahava lõpõdi Võro Keskliina Gümnaasiumi. Ma olõ kindla, öt kõüdä hinnäst kuigimuudu tulõvikuh Setomaaga. Tahasi määnegi aig ka muial oppi' ja ellä', öt olõsi tiidmisi, minkõga Setomaal' tagasi tulla'. Mu esäl om Setomaal uma talo, niimuudu ollõ ma kah Setomaaga kõüdet. Tahasi vällä märgota vahtsit tsihte ja asju, kuis avita esäl tallo edesi viiä'. Mullõ miildüsi, ku ma saasi' avita' siih asju turusta' ja edesi müvvä' ja rohkõp turistõ ja sis ka rahha Setomaalõ saia'. Ma olligi tuuperäst hüä valik, öt ma huvitu Setomaast ja ma taha Setomaa hüäst midägi ar tetä' — taha ello parõbast muuta'. Konkursõ om mu meelest õgat muudu aus ja õigõ. Mu käest kūsüti pall'õ asju ja mõnõlõ oll perüs rassõ vastata. A kūsūmus' oll' kõik sääntse', minkaga saat hõste arvo, kas ineminõ tiid midägi Setomaast ja kas ta suuv siih edesi tulõvikuh tūütä'. Tulõ ka tiidä' tõisi valduh toimuvat.

Uibokannu Maar'a , Meremäe vald

ARVAMINÕ

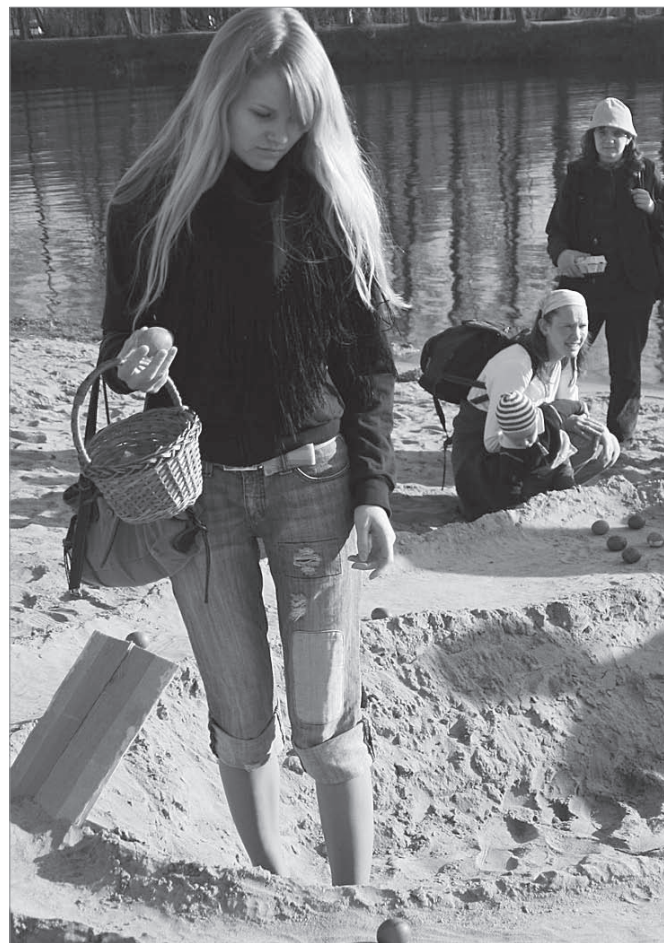
Setomaal nõrk personalipoliitika

Ma märgota, öt võip-olla' saa-ai toolõ erialalõ midä koolh opõt, a tūüle saa õks. S'oo aastagal sai täüs kol' aastat edimätsõst konkursist ja kol' nuurt piasi' parhilla' jo Setomaal tūül olõma. S'ool aastagal lõpõtas näist kolmõst õnnõ üts. Kats võtt akadeemilitsõ aasta. Parhilla' om Siiliku Sirje, kiä lõpõt Maaülikooli, Setomaa Käsitüü Kogoh tūül. Mi avitimi tal tūükotust löüdä'. Kõnõlimi mitmõ ettevõttõga. Mu meelest om tūükotustõh nõrk personalipoliitika. Nä mõista-ai üldä', kas vabanõs kotussit. Samah om tūüle saamisõ kūsūmus tudengi hindä taheh. Selge om s'oo, öt olõ-õi kõik aig võimalik saia' uma erialalõ tūüle. Tuuperäst ommõgi tähtsä vastastikunõ kuuhtüü tudengi ja Setomaa Valdu Liidu vaihõl ja sinnä' kaasatu- na ka Setomaa ettevõttõ'.

Timmo Margus

Setomaa Valdu Liidu esimis

LIHAVÕDDÕ LIINAH: munaveeretamine Emajõel.

Liivago Imre: Kaie tuud, kiä jätt uma tiidmistõ perrä uma plaanõst kõgõ pareba mulje. Märgoti ka tuud, kinkõst võisi' Setomaalõ kasu olla'.

Peegli Urmas: Ku aktiiv- nõ om kandidaat olnu' tääm- pätseni kodokotusõh. Määne om kandidaadid maailmapilt parhillsõst ja edesisõst Seto- maast ja valitud erialast.

Määnest kotust piasi täütmä neo' noorõ' Setomaa eloh?

Timmo Margus: Määntset- ki erinõudmisi mi eesitä-äs, a lepinguh om kiräh, öt tulõ osa

võtta' ütest uma valla ja ütest üle Setomaalitsõ üritusõ kõr- raldamisõst. Mullõ miildüs, ku nooril om suuv ja valmis- olõk anda uma osa Setomaa edenemisõ. Tahasi, öt tä tee- si' pingutusi tuu jaost, öt Seto- maalõ tūükotusit saia'. Olõ-õi tähtis, öt s'oo kokko lääsi opit erialaga. Elo muutus kipõstõ ja õks tulõ mano oppi'. Tähtsä om ülikooliaignõ tegevüs. Tulõ löüdä' aigu Seto Noori Seltsi jaost — s'oo om mi saatkond Tartoh. Ku õks ütelegi Seto- maa sündmüsõlõ jõvva-ai, sis om nätä', öt kandidiirminõ oll

NOORÕ' TARTOH: seto noored on ülikoolilinnas

õnnõ skeem ülikuuli saia' oda- valt. Tudengiperh hoit niimuudu kokko umbõs 100 00 kruuni opmismassu päält.

Hõrna Aare: Hõste opma, osa võtma Seto Nuuri Seltsi tegevusõst, ummi tiidmisi kas- sutama Setomaa hüäst ja Se- tomalõ tagasi tulõma.

Liivago Imre: Neo' kol' tudengit piat aktiivsõlt osa võtma Seto Nuuri Seltsi te- gemistõst. Opmisõ aigu piasi tekkuma sideme' Setomaa or- ganisatsioonõga, öt tulevikuh eloga kursih olla'.

Peegli Urmas: Olõma Se- tomaa helükandja õgal puul ja aktiivsõlt Setomaa traditsioo- nõ edesi kandma.